

۱۳۲۰

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادیب

عدد ۳۸ - ۲۲۰ ۱۹ ذی الحجه ۱۳۳۰ پنجشنبه ۱۵ نشرین ثانی ۱۳۲۸ جلد ۲ - ۹

آلهیه نه زمان ایریشه جک ؟ ، دینجهیه قدر ساحل سلامته
چیقامه دیر ؟ - ایس بودرجه نی بولونجه همان تبشیر
سبحانی ایریشدی - بیلکزه نصرت آلهیه یقین در .

« أم » زجاجك قائل اولدینی ، شیخ محمد عبده نكده ایضاحی وجهله
استفهام مجرد ایچوندر ، بناءً علیه اضربه جل ایتك پكده دوغری دكلدر ؛
شوحالده آیتك ماقبلنده بر محذوف كوزتمك لازمدر . « لا » اثبات مقابلنده
تأکید نفی ایچوندر . مع هذا دها برچوق توجیهاتده بولنیورلرسده الك موافق
اولانی بودر . « بأساً » : نفس وبدن خارج اوله رق انسانه اصابت ایدن
فلاکتندر : مالی غصب ایدلك ، مملکتندن چیقارلق ، حیاتی تحت تهدیده
آللق ، منافع مسایینه ممانعت ایدلك کی . « ضراً » : انسانك بدننه اصابت
ایدن شیدر : امراضه مبتلا اولق ، مجروح و مقتول دوشمك کی .
« زلزال » : فی الاصل حرکت دیمکدر ، مع هذا بوراده ، اوغرادینی مدهش
فلاکتلردن خوف و هراسه دوشه رك یورومکده و سویلکده صوك درجه
مضطرب اوله رق ایغی ولسانی همان قایوب ییقللق درجه سنه کلدیکی کی ینه
کندیسی طویلارکی اوانق ، بیوک برتهلکده بوللق درکه : خندق وقعه سنده ده
مسلمانلرك بو مرتبه ده اولدینی « وزلزلوا زلزلا شدیداً » آیت کریمه سی
خبرویریور .

آیت کریمه سورة بقرهیه منسوبدر ، سبب نزولنده اختلاف
ایدیورلر : بعضیلری احد محاربه سنده ، دیکرلری خندق محاربه سنده ،
بر قسمی ده مکة مکرمه دن مدینه منورهیه هجرت ایدلدیکی زمان نازل
اولدی دیورلر . مع هذا هانکی وقعه ده نازل اولدینی تدقیق ایتکه حاجت
یوقدر . بزم بونص الیهیدن اکلایه جعفر بر حقیقت وارسه اوده بونك
بول بول مسلمانلق دعواسنده بولتقه همان نائل مکافات اولورز ، اعتقادنده
بولنانلره قارشى بر عتاب آلهی اولدینی ؛ بونکله برابر اعداء دین و وطنه
چارشمقده اولان مسلمانلری اعدایه قارشى صوك نفسه قدر مقاومت
ایتمه لری لزومنی تقریر ایتمیسدر .

هجرت زماننده مسلمانلر پك چوق محن و مشقت کوردکلری
کی « احد » و « خندق » محاربه لرنده ده پك زیاده صیقلمشلردی ؛
هله « خندق » وقعه سنده هر طرفدن اعدای دینك هجوم ایتمه لری ،
بونکله برابر منافقلرك ده وعدلرنده خلف ایتمه لریله عساكر اسلامیه یه
اوقدر فلاکت اصابت ایتدی ؛ فکرلری ، رأیلری اوقدر تزلزله
اوغرادى ؛ اونلرك هیئت عمومیه سی اوقدر صارصیلدی که تصویرى غیر
قابلدر : « اذ جاؤکم من فوقکم و من اسفل منکم و اذ زاغت الابصار
و بلغت القلوب الحناجر و نظنوا بالله الظنونا . هنالك ابتلى المؤمنون
وزلزلوا زلزلاً شديداً . » بوقدر شدتی کورنجه مسلمانلق دعواسنده
بولنان برچوق منافقلر « ما وعدنا الله ورسوله الا غروراً ... » ديه رك
فراره بيله تصدى ایتمشلردی . ايشته بوكیلر حقنده « أم حسبتم ان
تدخلوا الجنة ولما يأتكم مثل الذين خلو من قبلکم ... » عتاب آلهیسی
نازل اولدی . بونص ازلی ، بو عتاب سبحانی دیورکه : سزدن اولده
بر طاقم امتلر کچدی ، آنلرده حق مدافعه اوغورنده — اعداء

مسئول اولمقدن ، محکوم اولمقدن قورتوله ماز . بزدرت سنه اولنه
کلنجهیه قدر کچن زمانی صوصوب اوطورمقله ؛ شودرت سنه یی ده ،
اوطوروب متصل سویلکله هدر ایتدک . افرادینك بوتون اعضاسی
عطالته محکوم قاله رق یالکیز چکسه سی ایشله ین برملت البته یاشایه ماز .
بز سائر ملتلردن او قدر کری قالمش ایدک که آرده کی مسافه یی
طی ایده بیلدک ایچون هر فرد عهده سننده کی وظیفه دن باشقه برده
فدا کارلق حسیله متجسس اوله جق ایدی . هیات ، بزله او وظیفه یی
بيله کلیاً اهل ایتدک . بویوک ، کوچوک بوتون افرادک وظیفه سی
مؤاخذیه ، انتقاد انحصار ایتدی .

مملکتک الکحیتلی ، الک درایتلی ، الک طوغرو دوشون ، الک طوغرو
سویله ین محدود بر قاج اولادینه منحصر قالمق شرطیله مؤاخذه ،
انتقاد سلامت ملتک یکانه چاره سی اوله بیلیرسده بو حق تععم ایتدیکی
کی او دوا صالحین بر خسته لق قدر بویوک رخنه لر آچار . نیته کیم
آچدی . شیمدی حیات ملتی کوکندن صارصان امراض اجتماعیه
ایچنده الک دهشتلیسی مصاب اولدیغمز انتقاد خسته لغیدر . اسلاف
« سوز آياغه دوشمه سین ! » دیرلر ، هم بوسقوطدن پك قورقلر مش .
آنحقی اونلر بر چوق متفکر قفالری ده آياق صیره سنده کورورلر مش .
اوشدت پك فضله ایدی ؛ لکن خفتک بو قدری ده عینی عاقبتی
حصوله کتیرر . نیته کیم کتیردی . شیمدی یاییله جق شی بوندن بویله
اولسون ، آغزیمزی دکل ، کوزیمزی آچه رق ، قصورلریمزی یاقیندن
کوره رك اونلری اکاله ؛ الله ، عباداللهه قارشى مکلف اولدیغمز
وظیفه لریمزی حقیله ایفایه چالیشه قدر . یأسک معناسی یوقدر .

محمد عا کف

بسم الله الرحمن الرحيم

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ
قَبْلِكُمْ مَسْهُمِ الْبَاءِ وَالضَّرَاءِ وَزَلُّوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ ؟ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ .

ترجمه سی

ظن ایدیورمیسکز که : سزدن اول کچن امتلرك دوچار
اولدقلری محن و مشقته سزده مبتلا اوله ده ججه کیره جک ،
نائل مکافات اوله جقسکز ؟ اونلره اوقدر مدهش مصیبتلر ،
وجدانخراش فلاکتلر اصابت ایتدی ، اوقدر صارصیلدی که :
پیغمبرلری ، اونکله برابر بتون اهل ایمان اولانلر « نصرت

نصل بر یول تعقیب ایدلمسی لازمکدیکندہ جدأ مشکلات چکیلیور ؛ چونکہ ملت اسلامیہ نك سلامت آتیس ایچون هانکی یول التزام وتعقیب ایدیلہ جک اولسہ دہایاری به وارمہ دن برتہلکہ باش کوستریور ؛ قورقونج مانعہ لرہ ، خاطر وخیالہ کلمہ ن مدھش انکلا رہ تصادف ایدیلیور . بناء علیہ اورادن دونه رک بشقہ بر یولک تعقیب اولنمہ سی تصور ایدیلیور . بوکرده وجهہ عزیمت بو طرفہ چویریلیور ؛ بر آز یورودکن صوکرہ بویولک دہ نہایتی بطافلق اولدینی حس ایدیلہ رک بورادن دہ رجعت ایدیلیور . بونک ایچون بومسائل معظمہ یی فصل وحل ایتک خصوصندہ عقلار والہ وحیران ، فکرلر متزلزل ، متردد اولوب قالیور .

بومسائل معضلہ یی قولایجہ حل ایدہ جک اسباب ایسہ اردوی اسلامک تام معناسیلہ مظفر اولہ رق مقدس یوردمنی چیکنہ یین دشمنلری حدود خارجہ چیقاروب آتقدیر ؛ بویاسہ یالکز قوہ مادیه ایلہ ، افرادک کثرتیلہ اولماز ؛ بونکہ برابر قوہ معنویہ دن دہ استمداد ایتک لازمدر . بناء علیہ بوکون بتون مسلمانلر اللہ ربط قلب ایدوب درکاه الوہیتہ ال آچہ لی ، بارکاه احدیتدن تضرع ونیاز ایلمہ لی : وعد ایتش اولدینی نصرت الہیہ نك تعجیل وتسریعی ایچون قادر وقیوم . حضر تلیرنہ یالوارمالی . اوزمان امین اولمہ لی یزکہ من عنداللہ موعود اولان نصرت الہیہ بر کون اول عسا کر اسلامیہ طرفندہ نمایان اولہ جقدیر . « وکان حقاً علینا نصر المؤمنین - ان تنصروا اللہ ینصرکم ویثبت اقدامکم . » آقسہ کیلی

احمد حمدی

مَسْئَلَاتُ

متی نصر اللہ ؟

اهل صلیب اردولرینک آرنارودلقده ، روم ایلیدہ اجرا ایتدکلری مظالم ، انکیزیسیون جنایتلرینی بیله کچدی . میلیونلرجه انسان یوردندن چیقاریلدی ، یوز بیکلرجه معصوم سوقاقلرہ ، چامورلرہ دوکولدی ؛ بی نہایہ عرضلر پامال ایدیلدی ، بتون اسلام مال ومناللری یغما اولندی ؛ چوجق ، قادین دیمکسزین اسلاملرہ قتل عاملر یاپلدی ؛ حتی معصوملر دیری دیری کومولدی ، آچلقدن اولدورلدی ؛ بیسہ جک اکمک ، یاناجق یر ، دفع حاجت ایدہ جک محل قالمادی . مسلمانلرہ قارشى اجرا ایدیلن بومظالم وحشیانہ اودرجہ یہ کتیرلدی کہ ملیونلرجه افراددن هیچ بر عائلہ بومصیبتدن آزاده قالہ مادی ؛ اندلس احوال فجیعہ سنی بیله کچدی . اهل صلیب اردولرینک ظلم ووحشتلرینی جرائد یومیہ یازمقلہ توکته میور ، کلن مهاجرلر اکلامقلہ بتیرہ میور . بونلری استقلالک قدرینی تقدیر ایتہ یین عالم اسلامک انظار انتباهنہ عیناً نقل ایتک ایستردک ؛ فقط نہ چارہ کہ صحیفہ لر محدود . جلدلرلہ کتابلر بیله

دین طرفندن - بی نہایہ مشکلاتہ تصادف ایتدیلر ، قوہ مالیه ونفوس عمومیه لری پک چوق خسارہ اوغرادی ، مملکتلرندن چیقاریلوب حیاتلری تحت تہدیدہ آلدی ، بو مدھش فلاکتلردن خوف وهراسہ دوشہ رک نہ یاپہ جقلرینی شاشیردیلر ؛ دشمنک قوتی هر طرفلرینی اوقدر احاطہ ایتدی کہ هیچ بر طرفدن نشانہ ظفر کورلر اولدی ، ایش بو درجہ وخامت کسب ایدنجہ اونلرک پیغمبرلری ، ایلچیلر یلہ برابر اهل ایمان اولنلر دہ جناب اللہ ربط قلب ایدرک بارکاه الوہیتہ تضرع ونیاز ایتہ یہ باشلادیلر ، امان یارب نصرت الہیہ کی تسریع ایت ؛ دہ یالواردیلر . اللہ دہ اونلرہ نصرت ایدوب دین ، وطن دشمنلرینی مغلوب ، بریشان ، مؤمنلری غالب قیلدی . شو حالہ ظن ایدیور میسکیز کہ سزده اونلرک کوردیکی لاتخصی محن ومشقتہ ، تحملسوز فلاکتلرہ گرفتار اولوب دہ صبر وثبات کوسترمکجہ یالکز دعاوی اسلامیہ جنتہ کیرہ جک ، نائل مکافات اولہ جقسکیز ؛ اگر بویلہ ظن ایدیور - سہ کز نہ قدر الدانیورسکیز ؛ زیرا مکافات الہیہ یہ نائل اولمق ، اللہ اوغورندہ هر درلو فلاکتلرہ صبر وثبات ایلہ مقابلہ ایتمکلہ اولور . سنہ الہیہ بو یولہ جاریدر ... !

دہا بو مالدہ پک چوق آیات سبحانیہ وارد اولمشدرکہ بونلرک ہدی یالکز مسلمانلق دعواسندہ بولنقلہ نائل مکافات اولہ جغز اعتقادندہ بولنان ، بناء علیہ تام معناسیلہ اللہ ربط قلب ایدرک مدافہ حق یولندہ مادی ومعنوی تصادف ایدہ جکی مشکلاتی اقتحام ایدہ - میہ نلر حقندہ پک دہشتلی بر تہدید الہیدر . « أم حسبکم ان تدخلوا الجنة ولما یلم الله الذين جاهدوا منکم ... أم حسبکم ان تتركوا ولما یلم الله الذين جاهدوا منکم ... ألم احسب الناس ان یتركوا أن یقولوا آمنا وهم لا یفتنون ... ولقد فتنا الذين من قبلہم ... ! »

اگر صفحات تاریخیہ تتبع ایدیلہ جک اولورسہ مدافع حق اولنلر ہر زمان مدھش فلاکتلر قارشیدسندہ بولنشلردر ؛ نیجہ پیغمبران عظامک چارمیخلرہ چکیلدیکنی ، برچوقلرینک ییغیلر ایلہ باشند اشاغی یارلدیغنی کوریوروز . صدراول مسلمانلری دہ عینی فلاکتلری کوردکلری کبی ، بوکون دہ دہشتلی مشکلات قارشیدسندہ بولنیورلر .

مع هذا بونلردن مایوس اولمہ ملی ، زیرا عصر اول مسلمانلرینک باشلرینہ کلان فلاکتلرہ نسبتلہ بونلر هیچ دیمکدر . حقیقہ مؤمن اولوب دہ اللہ ربط قلب ایدنلر ، دائماً یورلر بر عزم ایلہ یورومہ لی ، حقوق مسامینی محافظہ ایچون هر درلو محن ومشقتہ کوکس کروب صوک نفسہ قدر صبر وثبات کوسترمیلدر .

أوت ، بوکون مسلمانلرک قوہ مالیه ونفوس عمومیه سی اوقدر ضایعاتہ اوغرادی کہ بونی تصویر ایتک بیله امکان خارجندہ در ؛ چونکہ بویلہ ضایعات ، بومثللو فلاکت یقین زمانلر دہ هیچ بریردہ کورولمش دکلدر ؛ بونکہ برابر متفکرلر منک فکرلری ، رأیبری دہ اوقدر متزلزل ، اوقدر مضطربدر کہ ملت اسلامیہ یی مدھش فلاکتدن تخلص ایدہ رک ساحل سلامتہ چیقارمق ایچون هانکی مسلکہ سلوک ، هانکی فکری التزام ،